یک اتفاق ساده

نباید با اعتبار جشنواره شوخی کرد

کیوان کثیریان

یک: جشنواره سی‌وپنجم تمام شد و آنچه مسلم است لقب پرحاشیه‌ترین جشنواره سال‌های اخیر را از آن خود کرد. اگر بخواهیم فارغ از فیلم‌ها، نگاهی اجمالی و شتابزده به مدیریت اجرائی جشنواره داشته باشیم، به فهرستی پروپیمان از ناهماهنگی برمی‌خوریم و حقیقتا سربلند نخواهیم بود. ترکیب پرحرف‌وحدیث هیئت انتخاب، ناکامی در جذب اسپانسر برای جشنواره، تناقض‌ها و تعارضات عدیده هیئت انتخاب در انتخاب فیلم‌ها، مشکلات جدی در سایت فروش بلیت، تناقض‌های موجود درباره حذف ۱۰ فیلم و رد این ادعا از سوی جشنواره، شایعه دخالت طیف دلواپس در انتخاب فیلم‌ها، مشکلات بسیار در بخش صدور کارت و انتقال آن در دقیقه ۹۰ به اپراتوری دیگر، گلایه‌های روزنامه‌نگاران از برخوردها در برج میلاد و نوع پذیرایی، ناکامی در تغییر سیستماتیک استخراج آرای مردمی و انتقال دوباره آن در دقیقه ۹۰ به خانه سینما، برنامه‌ریزی نامناسب زمانی برای برج میلاد، حاشیه‌های فراوان داوری و اعتراضات جدی و بی‌سابقه در این بخش، لورفتن آرای داوران که شایعاتی مبنی‌بر تغییر آرا در دقیقه ۹۰ را موجب شد، اهدای دو سیمرغ در یک رشته که مغایر آیین‌نامه جشنواره بود و کلی مورد دیگر که طبعا خود برگزارکنندگان و رئیس سازمان سینمایی بهتر و بیشتر به آن آگاهند، از جمله کاستی‌های جشنواره سی‌وپنجم بود.

دو: جشنواره فیلم فجر، یک سرمایه ملی است؛ بهانه‌ای جدی برای گردهمایی سالانه سینماگران و فیلم‌هایشان و سینمادوستان.

این جشنواره ۳۵ دوره است که برگزار می‌شود و یک جشنواره ۳۵ساله در دنیای سینما رویداد بسیار مهمی است. این سرمایه ملی را باید حفظ کرد، اما برخی گویا به اهمیت این اتفاق واقف نیستند و نگاهشان به جشنواره فجر نزدیک به نگاهی است که برای برگزارکردن یک جشن در دهه فجر در دبستانشان داشتند. ظاهرا این نگاه، از همان جنس است؛ همان‌قدر سهل‌انگارانه و با تسامح کامل. جشنواره فجر جایی نیست که کسی آزمون‌وخطاهایش را اینجا انجام دهد. آدم‌های پخته و آبدیده می‌خواهد و جوان‌های خلاق و توانمند که هر دو باید اهمیت کاری را که می‌کنند خوب بدانند و البته فضای سینما را خوب بشناسند. خلاصه کلام اینکه کسی حق ندارد روی سرِ کچل سینما اوسّا شود. برود از مدیریت‌کردن رویدادهای کوچک‌تر شروع کند تا به‌تدریج و با تجربه کافی، کارهای مهم‌تر به او واگذار شود. هیچ‌کس حق ندارد با اعتبار جشنواره فیلم فجر شوخی کند.

سه: به گمانم آقای ایوبی خوب می‌داند چه اتفاقاتی در جشنواره سی‌وپنجم رخ داده است. ایشان که با شخصیت وزین و عملکرد قابل‌قبول در سه سال گذشته حمایت اکثریت اهالی سینما و رسانه را همراه خود کرده بود، با حمایت از دبیر پراشتباه جشنواره و برعهده‌گرفتن خیل اشتباهات او، جایگاه خود را کاملا متزلزل کرد. جشنواره فجر در کارنامه هر مدیر سینمایی‌ای یک نقطه عطف به حساب می‌آید و برگزاری مناسب آن امتیاز مثبت بالایی دارد و البته برعکس. بهتر بود رئیس سازمان سینمایی به‌جای حمایت بی‌قیدوشرط از دبیر جشنواره، بسیار منطقی و صادقانه، ایرادها را می‌پذیرفت و از در توجیه و تکذیب و انکار وارد نمی‌شد. این، با مفهوم مدیریت قوی تعارض جدی دارد.

چهار: ضعف مفرط مدیریت جشنواره فجر باعث شد هرکسی به هردلیلی اجازه اعتراض و برهم‌زدن قاعده بازی را به خود بدهد. اینکه ایرادهای جدی به جشنواره وارد است، درست ولی دلیلی ندارد آنها که چهار سال آزگار ریشه سینما را با دندان می‌جویدند حالا سربرآورند و بر موج انتقادها سوار شوند. استفاده مغرضانه برای ضربه‌زدن به دولت مستقر با نگاه به انتخابات ۹۶، از اساس فرصت‌طلبانه است. انتقاد اساسی به آقای ایوبی در همین نقطه وارد است. شما که می‌دانید جشنواره چقدر حساس است و می‌تواند پاشنه آشیل شما شود. می‌دانید که چقدر نقطه ایده‌آلی است برای مغرضان با هدف لطمه‌زدن به پیکره دولت. پس چرا انتصاب نامناسب کردید؟ چرا درست بر کارش نظارت نکردید؟ چرا گذاشتید کارها از دست در برود؟ بعد هم باید بیایید تمام‌قد از یک مدیر ضعیف حمایت کنید؟ انتقادهایی که به مدیریت جشنواره وارد است از یک جنس نیست. باید انتقادهایی که از سر دلسوزی برای اعتبار جشنواره انجام می‌شود را از انتقادهایی که اهداف و اغراض سیاسی را دنبال می‌کنند جدا کرد. دسته اول از این ضعف مدیریت غمگینند و دسته دوم دارند بشکن می‌زنند. انتقاد اصلی متوجه کسانی است که زمینه را برای دسته دوم فراهم کردند و بهانه را دستشان دادند.

یک پنجره برای دیدن

درباره «زیر سقف دودی»

مقاله یا فیلم

سحر عصرآزاد

«زیر سقف دودی» با محور قراردادن موضوع طلاق عاطفی قصد آسیب‌شناسی این معضل مبتلابه را دارد اما در کش‌وقوس روایت داستانی کلیشه‌ای با کاراکترهایی تخت و قصه‌ای قابل پیش‌بینی، جذابیت و اهمیت خود را از دست می‌دهد. پوران درخشنده که همواره فیلم‌نامه آثارش را خودش به نگارش درآورده و نگاهی همدلانه به مسائل زنان، کودکان و جوانان دارد، این بار با تلفیقی از این دغدغه‌ها به مسئله مبتلابه خانواده می‌پردازد که طبعا هر سویه آن متوجه یکی از این گروه‌های جامعه می‌شود. در فیلم، قصه زن‌وشوهری روایت می‌شود که سال‌هاست در کنار هم زندگی می‌کنند اما دچار گسست شده و حالا عوارض آن متوجه فرزندشان شده که در آستانه ازدواج و واردشدن به جامعه قرار دارد. طبعا قصه آشنا و تکراری است و آنچه می‌تواند این کلیشه را برای روایت قصه‌ای جدید احیا کند، خوانش جدید فیلم‌ساز و زاویه‌ای است که برای نگاه به این موقعیت و آدم‌های درگیر بحران انتخاب می‌کند. اما نکته همین‌جاست که فیلم‌ساز احتمالا به این نتیجه رسیده که اهمیت پرداختن به این موضوع آن‌قدر زیاد است که لزومی به احیای کلیشه‌ها و خوانشی جدید از این موقعیت آشنا ندارد، بلکه حرکت بر مسیر عادت و انتظار مخاطب کفایت می‌کند. به‌همین‌دلیل است که با یک مثلث عشقی نخ‌نما مواجه هستیم که هیچ ویژگی منحصربه‌فردی ندارد، کاراکترها به‌واسطه تعریف اولیه‌شان تخت و از پیش تعیین‌شده هستند و درواقع با یک نگاه سیاه‌وسفید رنگ‌آمیزی شده‌اند. همه‌چیز در تیپ‌های آشنا و کلیشه‌ای خلاصه می‌شود؛ از ویژگی‌ها تا تعاریف و کنش و واکنش‌های زن اول، زن دوم و مرد. این‌چنین است که هر حرکت، هر کنش و واکنش و هر دیالوگ قبل از سرزدن از کاراکتر، در ذهن مخاطب نقش بسته و این نکته ربطی به ملموس‌بودن موقعیت ترسیم‌شده ندارد، بلکه حرکت بر مسیر تخت کلیشه‌هاست. به‌همین‌دلیل عملا فیلم غافلگیری و تعلیقی برای مخاطب ندارد و از ابتدا همه‌چیز مشخص است؛ چه درباره این مثلث عشقی کلیشه‌ای، چه در مورد خطوط فرعی که برای قصه طراحی شده است. واقعیت این است که نوع پرداخت و نگاهی که به کاراکتر شهرام حقیقت‌دوست و حسام نواب‌صفوی وجود دارد، جایی برای عمق‌گرفتن قصه و طراحی یک گره جذاب برای مخاطب باقی نمی‌گذارد، چراکه از ابتدا مشخص است چه چاله‌ای برای پسر جوان طراحی شده است. حالا نام آن را چه می‌توان گذاشت جز گره و پیچ‌وخم داستانی ناکارآمد که تکلیف مخاطب از ابتدا با آن روشن است و بس. متأسفانه به نظر می‌آید همه‌چیز تا این حد کلیشه‌ای و ابتدایی طراحی شده فقط و فقط برای یک چیز؛ سه سکانس در مطب خانم دکتر روان‌کاو یا روان‌پزشک که با پسر، مادر و پدر جلسه مشاوره می‌گذارد و پشت تریبون چند مقاله و تحقیق اجتماعی را در قالب دیالوگ به مخاطب خود - که ما باشیم - ارائه می‌دهد تا پرونده آسیب‌شناسی فیلم بسته شود. «زیر سقف دودی» ایده کلی خوبی دارد اما نکته اینجاست که در همان مرحله کلی باقی‌مانده و به پرداخت ظریف و هنرمندانه و موشکافانه نینجامیده و به‌همین‌دلیل است که نمی‌تواند مخاطب خود را فراتر از یک مقاله اجتماعی در قالب یک فیلم سینمایی راضی کند.

ترامپ همچنان سوژه اصلی «برلیناله» است

وحشت از مرد دیوانه در برلین

عکس: Gettyimages

شرق: «ترامپ». این روزها ترجیع‌بند گفت‌وگوها در اغلب محافل همین کلمه پنج‌حرفی است. جشنواره فیلم برلین هم از این مسئله مستثنا نیست؛ به‌طوری‌که بسیاری از صحبت‌ها در افتتاحیه این جشنواره کنایه‌هایی به صحبت‌های اخیر رئیس‌جمهور آمریکا و سیاست‌های او داشت. «آنکه انگلکه»، کمدین آلمانی که اجرای افتتاحیه را برعهده داشت در بخشی از صحبت‌هایش به مریل استریپ که سال پیش رئیس هیئت داوران بود اشاره کرد و گفت: «او خوب کار کرد، اما بعدش روی توییتر فهمیدیم که او را زیادی تحویل گرفته و بزرگش کرده‌ایم و او در هالیوود زیادی بزرگ شده. دوباره او را اینجا نمی‌آوریم». او در معرفی ورهوفن، رئیس هیئت داوران نیز گفت: «او طرفدار حقوق زنان است و امید و شجاعت را نشان می‌دهد...، ولی انگار زنان باید نقش‌های دیگری داشته باشند».

اما فیلم آمریکایی «شام» نخستین فیلمی بود که روز جمعه در بخش مسابقه بین‌الملل شصت‌وهفتمین دوره جشنواره فیلم برلین به نمایش درآمد. این فیلم به کارگردانی اورن موورمن، کارگردان اسرائیلی-آمریکایی، داستان دو برادر و همسران آنها را روایت می‌کند که فرزندانشان مرتکب یک جنایت هولناک شده‌اند. «شام» که بر مبنای رمان پرفروش هرمان کخ، نویسنده هلندی، ساخته شده، محل وقوع داستان خود را به ایالات متحده منتقل کرده است؛ جایی که «گیر» نقش یک قانون‌گذار بلندپرواز با یک همسر جوان تشنه قدرت (با بازی ربکا هال، بازیگر بریتانیایی- آمریکایی) را بازی می‌کند.

در نشست مطبوعاتی «شام» که پیش از اولین نمایش رسمی فیلم در کاخ جشنواره برگزار شد، بازیگران و دیگر عوامل خود را برای پرسش‌هایی درباره ترامپ آماده کرده بودند. کوگان، یکی از بازیگران اصلی این فیلم، در این نشست به طعنه گفت: «هرچند شخصیت من در فیلم دچار بیماری ذهنی است، اما فکر می‌کنم در مقایسه با رئیس‌جمهور آمریکا یک سردرد خفیف دارد». «گیر» هم با انتقاد از دستور اجرائی ترامپ درباره منع سفر پناهندگان و شهروندان هفت کشور با اکثریت مسلمان - که اکنون دادگاه‌های آمریکا آن را لغو کرده‌اند - برابرکردن این مردم با «تروریست‌ها» را «بزرگ‌ترین جرم» ترامپ از ماه پیش که قدرت را تحویل گرفته است، دانست و گفت: متأسفانه رهبرانی داریم که ترس ایجاد می‌کنند و این ترس باعث می‌شود ما کارهای هولناکی انجام بدهیم. فکر می‌کنم این بخشی از چیزی است که ما در فیلم درباره آن صحبت می‌کنیم.

«درباره بدن و روح» با تازه‌ترین ساخته لدیکو انیدی، نویسنده و کارگردان مجارستانی، دیگر فیلمی بود که در بخش مسابقه بین‌الملل نمایش داده شد. داستان این کمدی رمانتیک در یک کشتارگاه در بوداپست روی می‌دهد و درباره ارتباط یک کارگر جوان با رئیس مسن‌ترش است.

فیلم «قطاربازی ۲» هم دیگر فیلمی بود که در روز نخست برگزاری جشنواره به نمایش گذاشته شد. این فیلم به کارگردانی دنی بویل در بخش خارج از مسابقه نمایش داده شد. این فیلم دنباله فیلم معروف «قطاربازی» به کارگردانی خود اوست.

«نانسون شی»، تهیه‌کننده کهنه‌کار هنگ‌کنگی، روز جمعه در مراسمی با حضور دیتر کاسلیک، مدیر جشنواره فیلم برلین، جایزه دوربین برلیناله را دریافت کرد. «یک دنیای بهتر» و «روابط جهنمی» از فیلم‌های «شی» است. او در سال ۲۰۰۷ یکی از داوران بخش مسابقه بین‌الملل بود. او امسال با فیلم «آخر پاییز» به کارگردانی کیم تائه-یونگ و «شمشیرهای پرنده دروازه اژدها» ساخته تسوی هارک در برلیناله حضور دارد. این تهیه‌کننده ۶۵ ساله هنگ‌کنگی از مشاوران سابق گروه «مدیا اشیا» بود. سال پیش در شصت‌وششمین دوره برگزاری، جشنواره فیلم برلین سه دریافت‌کننده دوربین برلیناله داشت: بن بارنهولدز از آمریکا، توزیع‌کننده فیلم، تیم رابینز از آمریکا، بازیگر، کارگردان، نویسنده و تهیه‌کننده و مارلیس کیرشنر از آلمان، مسئول سینمایی.

هیئت داوران امسال هشت جایزه به برگزیدگان اهدا خواهند کرد که شامل خرس طلای بهترین فیلم از میان بخش رقابتی است. ورهوفن، کارگردان کهنه‌کار هلندی، ریاست هیئت داوران را برعهده دارد، مگی جیلنهال، دیگو لونا، جولیا جنش، بازیگر آلمانی، وانگ کوآن، فیلم‌ساز چینی، دورا بونچوچا فوراتی، تهیه‌کننده تونسی و اولافور الیاسون، هنرمند ایسلندی، گروه داوری را تشکیل می‌دهند. خرس نماد شهر برلین و جشنواره فیلم برلین است و امسال هم مضمون اصلی پوستر جشنواره را همچون چند سال اخیر به خود اختصاص داده. جشنواره برلین تنها جشنواره سینمایی است که به‌جای یک پوستر هر سال مجموعه‌ای از پوسترها را برای این رویداد سینمایی عرضه می‌کند. در پوسترهای امسال جشنواره برلین، خرس را در مهم‌ترین نقاط شهر برلین مشاهده می‌کنیم. این پوسترها را یک کمپانی تبلیغاتی سوئیسی طراحی کرده و علاوه بر جلب توجه جهانی به این رویداد سینمایی، درآمدزایی نیز می‌کنند و در اندازه‌های مختلف در سایت جشنواره به فروش می‌رسند. شصت‌وهفتمین جشنواره بین‌المللی فیلم برلین از تاریخ ۹ تا ۱۹ فوریه ۲۰۱۷ (۲۱ بهمن تا اول اسفند) در آلمان برگزار می‌شود و امسال «پل ورهوفن» ریاست هیئت داوران بخش رقابتی را برعهده دارد.

افتتاح نمایشگاهی با موضوع «بوف کور» و خالق آن

رونمایی از «صادق هدایت»های حاجی‌زاده در تهران

شرق: نمایشگاه آثار قاسم حاجی‌زاده با موضوع صادق هدایت، جمعه، ۲۳ بهمن در گالری شهریور افتتاح شد. در افتتاحیه این نمایشگاه سفیر و رایزن فرهنگی فرانسه، سفیر ترکیه، رایزن فرهنگی ایتالیا، رئیس موزه هنرهای معاصر و شماری از هنرمندان نقاش حضور داشتند. در این نمایشگاه ۱۸ نقاشی و ۱۲ اثر نقاشی روی کاشی با سوژه صادق هدایت روی دیوار رفته؛ آثاری که حاجی‌زاده در سالیان گذشته با موضوع هدایت و بوف کور کار کرده است. هم‌زمانی نمایشگاه با هشتادمین سال نگارش رمان «بوف کور» به این نمایشگاه حال‌وهوای دیگری بخشید. امیرحسین زندی (مدیر گالری شهریور) ایده برگزاری این نمایشگاه را به سال ۲۰۱۴ مرتبط می‌داند که در ملاقات با قاسم حاجی‌زاده بنا شد نمایشگاهی با موضوع هدایت در ۸۰سالگی انتشار رمان بوف کور برپا شود. به گفته زندی، سوژه هدایت همیشه برای حاجی‌زاده جذاب بوده و می‌شود گفت حاجی‌زاده به هدایت ارادت دارد. زندی درباره دیگر برنامه‌های این نمایشگاه اضافه کرد: سعی می‌کنیم در روزهای برپایی این نمایشگاه دو نمایش فیلم هم داشته باشیم؛ یکی فیلم آپارتمان شماره ۳۷، ساخته محسن شهرنازدار و سام کلانتری که درباره زندگی هدایت است و دیگری مستندی از زندگی قاسم حاجی‌زاده ساخته حامد یوسفی. حاجی‌زاده به گواه منتقدان هنرمندی است که با وجود سال‌ها دوری از وطن، هویت خود را حفظ کرده و با به‌تصویرکشیدن آن سعی در ارائه آثاری با خصوصیات ایرانی دارد. بهنام کامرانی درباره آثار این هنرمند که در گالری شهریور روی دیوار رفته، می‌گوید: «حاجی‌زاده در نقاشی‌هایش از صادق هدایت کوشیده او را در جایگاه شمایل (Icon) معاصر ارتقا دهد. حاجی‌زاده، سال‌هاست رابطه میان خاطرات قومی و فردی را در عکس‌ها جست‌وجو می‌کند، اما کیفیت نقاشی‌هایش خصلت‌های عکاسانه را دگرگون می‌کند. او از عکس شروع می‌کند، اما با راه‌حل‌های مختلفی از آن فاصله می‌گیرد. حاجی‌زاده در سال‌های مختلفی از هدایت کار کرده است. هدایت مدتی از عمرش را در پاریس زندگی کرد و در همین شهر نیز به زندگی خویش پایان داد، شاید این مطلب نیز دلیلی دیگر برای همدلی نقاش با نویسنده است، چراکه حاجی‌زاده اکنون در پاریس فعالیت و کار می‌کند. «صادق هدایت»های حاجی‌زاده ما را به جنبه گروتسک‌گونه و گاه تلخ نویسنده راهبر می‌شوند. چهره هدایت تقریبا در تمام نقاشی‌ها سیاه‌وسفید است یا لعاب رنگ دارد. بدن‌ها بیشتر تنومندند و پس‌زمینه گاهی ساده و گاهی نقش‌دار و گاهی همراه با شکل‌های انتزاعی دیده می‌شود. چهره هدایت در این تصاویر از عکس‌های مشهورش فراتر می‌رود...».

قاسم حاجی‌زاده، متولد ۱۳۲۶ در لاهیجان و فارغ‌التحصیل هنرستان هنرهای زیبای تهران در رشته نقاشی است. او از شاخص‌ترین هنرمندان مدرن ایران محسوب می‌شود که در مدت چهار دهه فعالیت هنری مستمر و برپایی نمایشگاه‌های گروهی و انفرادی آثار ممتاز بسیاری از خود به جا گذاشته است. کارهای حاجی‌زاده اغلب بر پایه استفاده از عکس (عکس‌های قدیمی و معاصر)، فضاهای نوستالژیک دیروز را در ذهن مخاطب بازسازی می‌کند. پس از انقلاب اسلامی، مهم‌ترین موضوع نقاشی‌های او نهضت جنگل و میرزاکوچک‌خان جنگلی بودند. یکی از موضوعات نقاشی‌های حاجی‌زاده قهرمانان هستند: میرزا کوچک‌خان جنگلی، چه‌گوارا، محمد مصدق و صادق هدایت. آثارش در گنجینه موزه هنرهای معاصر تهران، موزه هنرهای معاصر سئول، موزه ملی بنگلادش، موزه هنرهای معاصر اردن و موزه نابیوآرت فرانسه نگهداری می‌شود.

این نمایشگاه تا ۲۰ اسفند هرروز به‌جز شنبه‌ها از ساعت ۱۵ تا ۲۰ پذیرای علاقه‌مندان خواهد بود. علاقه‌مندان می‌توانند در ساعت‌های فوق به نشانی خیابان الهیه، خیابان خزر شمالی، بن‌بست هرمز، شماره ۹ مراجعه کنند.

با اجرای پرفورمنس «دو سه فرسخ از شمران قدیم»

قاجار به تهران آمد

شرق: پرفورمنس «دو سه فرسخ از شمران قدیم»، به نویسندگی و کارگردانی میثم محمد، در مجتمع عرش آجودانیه به مدت پنج روز اجرا شد و فضای قاجار را در شمال پایتخت پیاده‌سازی کرد. گروه «تهران مال‌آرت» که به طراحی و اجرای پرفورمنس‌هایی با فضای تاریخی می‌پردازد، در جدیدترین کار خود، پرفورمنس «دو سه فرسخ از شمران قدیم» را در مجتمع عرش آجودانیه به اجرا برد.

این گروه پیش از این در یلدای سال گذشته پرفورمنس «شب یلدا» را به کارگردانی حمید پورآذری، از هنرمندان عرصه تئاتر، با بیش از ۷۰ بازیگر در ارگ تجریش به صحنه برده بود. پرفورمنس «دو سه فرسخ از شمران قدیم» از ۱۸ تا ۲۲ بهمن‌ماه از ساعت ۱۷ تا ۲۱ به اجرا رفت.

به گفته کارگردان این نمایش، اجرای مذکور با موضوع پیاده‌سازی فضای قاجاریه و بازسازی تهران قدیم با بیش از ۲۰ بازیگر اجرا شد.

فرهنگستان هنر برگزار می‌کند:

همایش ملی آجر و آجرکاری

شرق: همایش ملی «آجر و آجرکاری در هنر و معماری ایران» روز دوشنبه ۲۵ بهمن در تالار ایران فرهنگستان هنر برگزار می‌شود. به گزارش روابط‌عمومی فرهنگستان هنر، همایش ملی «آجر و آجرکاری در هنر و معماری ایران» که موفق به دریافت گواهی‌های ثبت ملی در سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور (مرکز آموزش و پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری) و پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) شده است، روز دوشنبه، ۲۵ بهمن سال جاری برگزار می‌شود. فرهنگستان هنر در پی حمایت از هنرهای ازیادرفته، موضوع «آجر» را به‌عنوان هویت معماری و یکی از مصالح بومی و کارآمد که قدمتی باستانی دارد، مورد پژوهش قرار داده است. همایش ملی «آجر و آجرکاری در هنر و معماری ایران» روز دوشنبه ۲۵ بهمن، ساعت ۹ تا ۱۸ در تالار ایران فرهنگستان هنر به نشانی خیابان ولی‌عصر (عج)، پایین‌تر از چهارراه طالقانی، شماره ۱۵۵۲ برگزار می‌شود.

یک پوستر، یک جشنواره

نگاهی به پوسترهای جشنواره برلین

پوسترهایی با ویژگی واکنش‌گرا

احمدرضا دالوند

یک: کمی درباره جشنواره فیلم برلیناله:

جشنواره بین‌المللی فیلم برلین ۲۰۱۷ پوسترهایی از خرس‌های دوست‌داشتنی را در شش نسخه منتشر کرده است. امسال برای جلب توجه مخاطبان سینما، «برلیناله»، این حیوانات کنجکاو دوباره راه خود را در فضای شبانه شهر برلین پیدا می‌کنند. دیتر کاسلیک می‌گوید: برلین بزرگ است و در این سال ما دوباره خرس‌ها را که به برخی از نقاط معمولی در پایتخت راه پیدا می‌کنند دنبال می‌کنیم. اظهارات خوشحال کارگردان جشنواره برلین، دیتر کاسلیک Dieter Kosslick که اعلام کرد یک‌بار دیگر دیزاین پوسترها ازسوی شرکت velvet یک آژانس تبلیغاتی سوئیسی طراحی شده است.

دو/ طراحی سازگار با سایت واکنش‌گرا: Responsive design

طراحی در دنیای امروز، باید با محاسباتی دیزاین شود که اندازه و چیدمان عناصر طرح در همه دستگاه‌های جدید ارتباطی به‌درستی و بدون اعوجاج نمایش داده شود. به عبارت دیگر، طرح‌های غیرریسپانسیو را چنانچه بخواهید در صفحه نمایشگر موبایل مشاهده کنید، ناچار خواهید بود روی هر قسمت طرح زوم کنید تا بتوانید ببینید یا بخوانید. یعنی، هنگامی که کاربران در گوشی‌های هوشمند قصد دارند طرح‌ها، پوسترها و پیام‌های موردنظر خود را پیگیری کنند، بتوانند آنها را به صورت واضح ببینند و بخوانند.

به‌همین‌سبب، در طراحی واکنش‌گرا با آگاهی از قابلیت‌های اطلاع‌رسانی گوشی‌های هوشمند، اثر گرافیکی به‌گونه‌ای دیزاین می‌شود که با سازوکار طراحی وب متناسب باشد. هدف طراحی ریسپانسیو نمایش مطلوب صفحه در طیف گسترده‌ای از دستگاه‌ها؛ از تلفن‌های همراه تا نمایشگر کامپیوترهای رومیزی است که مرحله‌ای جدیدتر نسبت به دیزاین موبایل محور Mobile version است؛ یعنی، در سایت واکنش‌گرا یا ریسپانسیو، لایه‌های اثر به صورت شناور است، به‌گونه‌ای که باعث تنظیم عرض صفحه، سایز متن و... در ابعاد مختلف می‌شود. موبایل فرندلی‌بودن وب‌سایت امروزه تبدیل به یکی از استانداردهای طراحی وب‌سایت مدرن شده و تمام موارد بالا در طراحی پوسترهای شش‌گانه جشنواره برلین کاملا رعایت شده است. پوسترهایی با ویژگی ریسپانسیو برای واکنش سایت نسبت به تغییر دستگاه‌های مختلف مانند تبلت، موبایل، لپ‌تاپ، تلویزیون‌های هوشمند و همچنین تغییر رزولوشن‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرند. شرکت سوئیسی «ول وت» برای هر بخش جشنواره برلین یک پوستر جداگانه با استفاده از نماد خرس که سمبل شهر برلین است طراحی کرده. کنایه پرمعنای پوسترهای شش‌گانه برلیناله، گردش خرس در محله‌های مختلف شهر برلین است؛ از گردش شبانه در پارک، تا گرفتن عکس یادگاری در یک کیوسک عکاسی فوری و... .

بخش‌های چندگانه فستیوال برلین، شامل بخش‌های: مسابقه - پانوراما - فُروم - نسل - پرسپکتیو کینو آلمان - بخش برلیناله کوتاه و بخش چشم‌اندازی به گذشته است. لازم به ذکر است که این شش پوستر، در اواسط ژانویه ۲۰۱۷ قابل خرید برای علاقه‌مندان است.

سه/ تکمله:

وقتی با نگاه آنالوگ به یک مدیای سال ۲۰۱۷ نگاه می‌شود، هرچقدر هم که هنرمند باشی، به یک پوستر دست پیدا می‌کنی که بیشتر یک «دیوارکوب» است و با موج نوین قدرت نرم رسانه فاصله‌ای غم‌انگیز دارد.

درحالی‌که توجه به امکانات عالم‌گیر وب ریسپانسیو، و انداختن طرحی که نه‌فقط دیوارهای شهر را آماج قرار دهد، بلکه بر دیوارهای نورانی همه دستگاه‌ها؛ از تلفن‌های همراه تا نمایشگر انواع لپ‌تاپ و کامپیوترهای رومیزی همه دیوارهای مجازی عالم قابل رؤیت باشد؛ باید مورد توجه باشد.